

системний підхід, оптимізуючи вирішення різноманітних проблем. Логістичний підхід є загальнонауковою методологією досліджень, сутність якої становить три принципові положення: взаємопов'язані функції розглядаються як єдиний потік; для управління потоком створюється відповідна система, тобто організаційно-управлінський механізм; ефективність функціонування системи управління потоком оцінюється з урахуванням не тільки витрат, а ще й втрат прибутку, зумовлених нераціональним використанням ресурсів в потоку.

Для оптимального регулювання з теоретичних та практичних аспектів фінансових потоків необхідно розглянути джерела, напрями руху, резерви фінансових ресурсів.

Управління логістичним ланцюгом охоплює планування всіх процесів та контроль над ними, починаючи від залучення ресурсів і закінчуючи їхнім розподілом.

Література.

1. Крейнина М. Н. Финансовый менеджмент: учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Дело и Сервис, 2003. 442с.
2. Лахтионова Л.А. Финансовый анализ субъектов хозяйствования: монография. К.: КНЭУ, 2001. 387с.
3. Леонтьев В.Е., Бочаров В.В., Радковская Н.П. Финансовый менеджмент: учебник. М.: «ООО «Издательство Элит», 2005. 560 с.
4. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. К.: Ника - Центр Эльга, 2000. Т. 2, 2004. 289с.
5. Бердар М.М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства на основі логістичного підходу. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 5 (83). С.133–138.
6. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе: учебник. М.: ИНФРА-М, 2001. 608 с.

ЦІНОУТВОРЕННЯ НА АГРАРНОМУ РИНКУ

Гарькавенко В. В., студент

Науковий керівник: Шовкун Л. В. к. е. н., доцент

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

Питання ціноутворення є насамперед основою забезпечення економічного інтересу аграрних підприємств, сприяє підвищенню

добробуту селян та мотивує на зайняття аграрною працею. Ціна – це важливий регулятор взаємодії суб'єктів ринкових відносин. Вона тісно пов'язана із законом вартості, який є головною рушійною силою економічного розвитку. Все це потребує об'єктивного підходу до дослідження процесу ціноутворення на аграрному ринку.

Особливість ціноутворення полягає в необхідності забезпечення принципу еквівалентності в обміні між промисловістю і аграрним сектором. В країнах з плановою економікою, де саме здійснюється єдина державна політика цін, такий паритет оптових цін на сільськогосподарську продукцію і на промислову продукцію для села забезпечує держава. В країнах ринкової економіки ціни визначаються переважно дією закону попиту та пропозиції. Внаслідок цього зазвичай ринкові ціни на сільськогосподарську продукцію інколи не забезпечують еквівалентність в обміні з промисловістю. Нестабільність цін на сільськогосподарську продукцію обмежує відтворювальний потенціал сільськогосподарських підприємств та впливає на процеси відтворення. Така ситуація призводить до того, що не дозволяє товаровиробникам сформувати достатні для відтворення обсяги нагромаджень, внаслідок цього доходи товаровиробників нестабільні, зростання собівартості потребує зростання доходів для відшкодування понесених витрат. [1]

Ще одна з особливостей ціноутворення на аграрному ринку полягає в тому, що ціна продукції визначається умовами виробництва, тобто в залежності від родючості та розташування земельних ділянок. Ціна на сільськогосподарську продукцію, виготовлену в гірших умовах, повинна забезпечити покриття витрат виробництва, сплату ренту і одержання середнього прибутку.

Ціноутворення прямо чи опосередковано залежить від природно кліматичної зони. Враховується безпосередньо характер ґрунтів та кліматичні умови, які здійснюють вплив на врожайність сільськогосподарських культур, собівартість та рівень рентабельності. Ціноутворення на сільськогосподарську не розвивається тільки за законами ринкової економіки. Аграрна галузь має високі витрати на виробництво і потребує допомоги держави. Відповідно до Конституції України «Земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави.» [2, ст. 14].

За рахунок державних коштів здійснюється охорона і правильне використання ґрунтів. Держава надає сільськогосподарським

підприємствам кредити на пільгових умовах, а також здійснює страхування сільськогосподарського виробництва.

У ціноутворенні на аграрному ринку бере участь аграрна біржа. Аграрна біржа – юридична особа, надає послуги суб'єктам господарювання з укладення біржових договорів щодо сільськогосподарської продукції, іпотечних сертифікатів та іпотечних закладних, а також з проведення розрахунково-клірингової діяльності за ними [3, ст.2]. Сільськогосподарська продукція – найпоширеніший біржовий товар, що знаходиться в обігу, але державою не створені відповідні умови для ефективного формування та функціонування біржового аграрного ринку. Відсутня єдина державна політика та стратегія його розвитку, про що саме свідчить багато факторів. Згідно з офіційними даними, кількість існуючих товарних бірж за останнє десятиріччя зросла більше ніж у десять разів, що не сприяє якісному розвитку біржового товарного ринку [4].

Більша частина товарних бірж в Україні на відміну від світових біржових майданчиків, веде недостатньо активну діяльність, здійснює торгівлю не тільки біржовими, а й іншими товарами, має досить обмежене коло торговців, серед яких частка товаровиробників є мізерною, має незначну частку біржових угод у загальному оптовому товарообігу. З боку держави відсутній жорсткий контроль за цією діяльністю.

Світовий досвід функціонування біржових ринків свідчить, що більшість з існуючих в Україні товарних бірж не є класичними біржовими інституціями, оскільки вони досить часто створюються для здійснення нехарактерних для товарної біржі видів діяльності. Але останнім часом відбуваються певні позитивні зрушення у напрямку зміни підходів держави до концепції біржової торгівлі, яка повинна забезпечити максимальну прозорість ціноутворення. Підтвердженням цього стали перші торги сільськогосподарською продукцією, що відбулися п'ятого грудня минулого року в електронній системі (ЕТС) Аграрної біржі. За їхніми результатами було укладено 11 контрактів на загальну суму понад 2,4 млн грн. Найбільш жваво відбувалися торги пшеницею та кукурудзою. Торгівля в ЕТС Аграрної біржі дає змогу підвищити рівень конкуренції на аграрному ринку, а анонімний принцип торгівлі – прозора формувати ціну на основні види сільськогосподарської продукції. Адже саме такі механізми забезпечують збільшення

прибутку для сільгоспвиробників, усуваючи необґрунтованих посередників.

Участь у біржових торгах для аграріїв - це один із дієвих факторів поліпшення умов для реалізації сільськогосподарської продукції та зростання їх доходів. Досвід розвинених країн показує, що саме біржова торгівля виступає найбільш оптимальним способом визначення реальних ринкових цін.

Література.

1. Бібліотека економіста [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://library.if.ua/books/33.html>
2. Конституція України, стаття 14 [Електронний ресурс] (зі змінами і доповненнями) / Верховна рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Закон України Про державну підтримку сільського господарства України [Електронний ресурс] (зі змінами і доповненнями) / Верховна рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/ed20180815#n17>
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ЕКОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Черніхова О. С., викладач

Кременчуцький льотний коледж

Харківського національного університету внутрішніх справ

Логістична діяльність підприємства здійснює управління протягом усього життєвого циклу товару. Вона охоплює проектування виробу, постачання сировини або напівфабрикатів, виробництво продукції, направлення готового товару до споживача, споживання та подальша утилізація або переробка отриманих відходів. Адже надходження сировини, зберігання її на складах, транспортування всередині підприємства та безпосередньо до споживача є важливим процесом забезпечення виробничого процесу.

У той же час кожна складова логістичної системи (виробнича, складська, транспортна логістика) несе той чи інший вплив на